

KVALITETSSTANDARDE

GENOPTRÆNING OG VEDLIGEHOOLDENDE TRÆNING

SERVICELOVEN § 86 - 2022

BRØNDBY KOMMUNE
April 2022

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Lovgrundlag	3
<i>Lovgrundlag - Genoptræning</i>	3
<i>Lovgrundlag - Vedligeholdende træning</i>	4
Visitation og udførelse	4
<i>Visitation</i>	4
<i>Visitationskriterier til genoptræning</i>	5
<i>Visitationskriterier til vedligeholdende træning</i>	5
<i>Samarbejde på tværs af kommuner vedr. genoptræning</i>	5
<i>Ansøgning</i>	5
<i>Afgørelse</i>	6
<i>Serviceniveau og kvalitetskrav</i>	6
<i>Tidsfrister</i>	6
<i>Borgerens ansvar og pligter</i>	6
<i>Arbejds miljøbestemmelser</i>	7
Klager	7
<i>Kommunen og Ankestyrelsen</i>	7
<i>Styrelsen for patientklager</i>	7
<i>Patienterstatningen</i>	7
Kvalitetsstandarder	8
<i>Kvalitetsstandard for genoptræning serviceloven § 86 stk. 1.</i>	8
<i>Kvalitetsstandard for vedligeholdende træning efter Serviceloven § 86 stk. 2.</i>	10

Indledning

Kvalitetsstandarderne er godkendt af Social- og Sundhedsudvalget på mødet den 18. maj 2022.

Brøndby Kommune skal én gang årligt udarbejde kvalitetsstandarder for genoptræning og vedligeholdende træning, der udføres i kommunalt regi efter § 86, stk. 1 og 2 i Lov om social service (serviceloven).

Kvalitetsstandarderne indeholder en beskrivelse af det serviceniveau, kommunalbestyrelsen har fastsat for ydelser efter serviceloven § 86, stk. 1 og 2. Beskrivelsen af indholdet, omfanget og udførelsen af ydelsen skal være præcist og skal danne grundlag for, at der sikres sammenhæng mellem serviceniveau, de afsatte ressourcer og afgørelserne og leveringen af træningstilbuddet.

Én gang årligt følger kommunalbestyrelsen op på de fastsatte mål for kvaliteten og styringen af ydelsen efter serviceloven § 86, stk. 1 og 2.

Ud over træning efter § 86 i Serviceloven er kommunalbestyrelsen, iht. § 140 i sundhedsloven, forpligtet til at yde vederlagsfri genoptræning til borgere, der efter udskrivning fra sygehus har et lægefagligt begrundet behov for genoptræning. Kommunalbestyrelsen kan også tilbyde hverdagsrehabilitering efter serviceloven § 83 a.

Beskrivelse af serviceniveau m.v. for genoptræning efter sundhedsloven er beskrevet i særskilt kvalitetsstandard, som ligeledes er godkendt i kommunalbestyrelsen. Lovgrundlaget for kommunal træning og genoptræning findes i serviceloven § 86, stk. 1 og 2.

Lovgrundlag

Lovgrundlag - Genoptræning

§ 86 stk.1. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde genoptræning til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til en sygehusindlæggelse.

Kommunalbestyrelsen skal tilbyde genoptræning til voksne efter en konkret individuel vurdering af træningsbehovet. Tilbuddet om kommunal genoptræning er et tilbud på lige fod med de tilbud om personlig og praktisk hjælp, som kommunen er forpligtet til at yde efter servicelovens § 83. Det kommunale genoptræningstilbud indgår sammen med kommunens øvrige tilbud i en samlet indsats for at bringe borgeren tilbage til eller så tæt på den funktionsevne, vedkommende havde, inden sygdommen opstod. Tilbuddet om genoptræning skal endvidere ses i sammenhæng med tilbud efter

servicelovens regler om vedligeholdelsestræning mv., jf. afsnit 6.2 og 6.3. Tilbuddet om genoptræning forudsættes koordineret med såvel tilbud om vedligeholdelsestræning som eventuel personlig og praktisk hjælp efter § 83 samt støtte efter § 85 til personer med betydelig nedsat funktionsevne.

Lovgrundlag - Vedligeholdende træning

§ 86 stk.2. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder til personer, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor.

Tilbuddene gives efter en konkret individuel vurdering og skal bidrage til at afhjælpe væsentlige følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. § 88, stk. 3. Tilbud om vedligeholdelsestræning gives til personer, som har brug for en individuel tilpasset træningsplan med henblik på at kunne vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder. Vedligeholdende træning har også et forebyggende sigte.

Tilbud om genoptræning og vedligeholdende træning efter serviceloven § 86, stk. 1 og 2 gives efter en konkret individuel vurdering af borgerens behov. Hjælpen efter denne lov bygger på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie (serviceloven § 1, stk.3).

Visitation og udførelse

Visitation

Visitationen i Ældre og Omsorg har bevillingskompetencen til genoptræning og vedligeholdende træning ifølge servicelovens § 86, stk.1. og 2.

Dog har træningsområdet bevillingskompetencen vedrørende synkebesvær og inkontinens i henhold til serviceloven § 86, stk.1.

Samtlige ydelser inden for Serviceloven § 86. stk. 1. og stk.2. leveres af træningsområdet.

Der er i Brøndby Kommune ikke frit valg på træning og genoptræning efter serviceloven § 86, stk. 1 og 2.

Tildeling af ydelser på ældreområdet sker i henhold til serviceloven samt lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Visitatorerne er ansvarlige for, at ydelser tildeles efter en konkret, individuel vurdering af den enkelte borgers funktionsevne og behov for genoptræning og vedligeholdende træning efter serviceloven § 86, stk. 1 og 2.

I vurderingen af borgerens funktionsevne er det ikke handicap, alder eller sygdom som sådan, der berettiger til ydelser, men konsekvenserne af handicap/sygdom i forhold til borgerens hverdag og funktionsevne. Det er derfor alene begrænsninger i borgerens funktionsevne (fysisk, psykisk eller socialt), der afgør, om borgeren kan bevilges træning efter servicelovens § 86.

Visitationskriterier til genoptræning

Genoptræning efter serviceloven § 86 stk.1. tilbydes borgere over 18 år til afhjælpning af fysiske funktionsnedsættelser, der ikke behandles i tilknytning til sygehusindlæggelse.

Genoptræningen skal rettes imod borgerens funktionsnedsættelse, dvs. problemer i kroppens funktioner eller anatomi samt aktivitets- og deltagelsesbegrænsninger. Endvidere omfatter genoptræningen de færdigheder, som borgeren har brug for i sine daglige gøremål.

Visitationskriterier til vedligeholdende træning

Vedligeholdende træning efter servicelovens § 86. stk.2. tilbydes borgere over 18 år for at forhindre funktionstab og for at fastholde den hidtidige funktionsevne.

Vedligeholdende træning omfatter vedligeholdelse af såvel fysiske, psykiske og sociale færdigheder. Borgeren skal aktivt medvirke til at genvinde/bevare færdigheder eller forebygge funktionsnedsættelse.

Borgerens muligheder for selv at finde egnet træning i forhold til de konkrete problemstillinger skal være udtømte, f.eks. i kommunens seniortilbud, gymnastikforeninger, motionscentre, svømmehal mm. Der kan ikke bevilges træning efter servicelovens § 86, hvis borgeren aktuelt modtager genoptræning efter sundhedsloven § 140 eller har et andet tilbud om træning, for eksempel vederlagsfri fysioterapi, hverdagsrehabilitering ifølge § 83 a, som opfylder borgerens fulde træningsbehov.

Samarbejde på tværs af kommuner vedr. genoptræning

Ved specifikke problemstillinger og diagnoser kan Brøndby Kommune benytte sig af det indgåede samarbejde med Albertslund og Glostrup kommuner. Det er træningsområdet der vurderer, hvor indsatsen skal leveres.

Ansøgning

Ansøgninger om træning skal ske til Visitationen på tlf. 43 28 28 28, mellem kl. 9.00 - 10.00 alle hverdage eller via digital post.

Henvendelse/ansøgning om et træningsforløb kan komme fra for eksempel borgeren selv, sygehus, koordinerende eller forebyggende konsulent med samtykke fra borgeren.

Ansøgninger bør så vidt muligt komme fra borgeren selv, eller for eksempel fra pårørende, hjemmesygeplejen, egen læge m.fl.

Afgørelse

Visitator foretager en konkret og individuel helhedsvurdering i samarbejde med borger. Borgeren får herefter tilsendt en skriftlig afgørelse, inklusive klagevejledning.

Der foretages en opfølgning fra visitator efter 3 måneder på § 86 stk.1. og efter 6 måneder på § 86. stk.2. - hvis forløbet ikke er afsluttet forinden.

Serviceniveau og kvalitetskrav

De udarbejdede kvalitetsstandarder, herunder visitationskriterier og ydelsesbeskrivelser, danner tilsammen serviceniveauet.

Det fastsatte serviceniveau er udgangspunktet for, hvad borgeren kan forvente af genoptræning og vedligeholdende træning. Serviceniveauet kan dog fraviges ud fra en faglig vurdering i de tilfælde, hvor borgerens behov nødvendiggør det.

Tidsfrister

- Det tilstræbes, at der træffes en afgørelse maksimalt 14 dage efter ansøgningen er modtaget
- Genoptræningen skal påbegyndes senest 10 hverdage efter, der er truffet en afgørelse
- Den vedligeholdende træning skal påbegyndes senest 20 hverdage efter, der er truffet en afgørelse

Borgerens ansvar og pligter

Det er borgerens ansvar og pligt at:

- Medvirke til at fremskaffe relevante oplysninger omkring træningsbehov
- Melde afbud på grund af sygdom så hurtigt som muligt og senest samme dag om morgenen
- Melde afbud på grund af andet fravær så hurtigt som muligt og senest kl. 12.00 dagen før træning. Gentagne afbud vil som udgangspunkt ikke blive erstattet. Gentagne afbud vil medføre revurdering og træningen vil eventuelt blive afsluttet
- Melde afbud, idet udeblivelser ikke medfører erstatningstræning, da genoptræningsforløbet ved 1. udeblivelse vil blive revurderet og eventuelt afsluttet
- Komme til tiden og meddele forsinkelser telefonisk til træningsstedet. Forsinkelser på over en halv time kan medføre, at træningen bliver aflyst

- Følge træningsstedets hygiejniske forholdsregler/grundprincipper under hele forløbet
- Borgere, der to gange udebliver fra træningen, kan afsluttes efter en faglig vurdering. Dette meddeles borgeren skriftligt. Ved fravær i personalegruppen kan borgeren ofte få tilbud om træning alligevel, men tildelingen af træningsydelserne kan reduceres

Arbejds miljøbestemmelser

Personalet er omfattet af arbejdsmiljøloven, når de arbejder i borgerens hjem. For at træningen kan ydes, skal borgeren medvirke til, at arbejdsmiljøloven overholdes i hjemmet således, at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt for personalet. Ligeledes stilles der krav om, at der ikke ryges i den tid, personalet udfører træningsopgaver i hjemmet. Ryges der i hjemmet, skal der luftes ud, inden personalet ankommer. Kæledyr skal være lukket inde i et andet rum.

Klager

Kommunen og Ankestyrelsen

Klager vedrørende visitationen til genoptræning og vedligeholdende træning kan rettes til Visitationen. Klager vedrørende udførelsen af træningen kan rettes til Træningscenter Brøndby. Afdelingerne sørger for vejledning om de videre klagemuligheder og klageforløb.

Styrelsen for patientklager

Klager over det faglige indhold, herunder sundhedspersoners faglige virksomhed i forbindelse med træningen, og om ydelsen svarer til almindeligt anerkendte faglige standarder, kan rettes til Styrelsen for Patientklager via borger.dk.

Patienterstatningen

Borgere kan ansøge Patienterstatningen om erstatning i forbindelse med træning udført af sundhedspersoner fra træningsområdet. Kan ansøges via borger.dk.

Kvalitetsstandarder

Kvalitetsstandard for genoptræning serviceloven § 86 stk. 1.

Formål:

At yde en helhedsorienteret indsats, afpasset efter den enkelte borgers særlige behov og mål.

At skabe et sammenhængende og koordineret træningsforløb for borgeren, så borgeren kan genvinde sin funktionsevne og leve et liv på lige vilkår med andre i den grad, det er muligt.

At genoptræningen skal forebygge, at der opstår behov for øget hjælp eller sygehusindlæggelse.

Mål:

At borgeren opnår samme grad af funktionsevne som tidligere eller bedst mulige funktionsevne; bevægelses- og aktivitetsmæssigt, kognitivt, emotionelt og socialt, så borgeren bliver i stand til at klare sine daglige gøremål og aktiviteter igen.

At borgeren får viden og handlekompetencer til at kunne mestre sin hverdag så selvstændigt som muligt.

Målgruppe:

- Borgere i eget hjem samt på ældrecentre
- Typisk ældre borgere, men kan også omfatte andre voksne
- Borgere med midlertidig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne forårsaget af sygdom eller ulykke, som ikke behandles i tilknytning til sygehusophold. Borgeren har eksempelvis været sengeliggende grundet sygdom og kan efter sygdomsforløbet ikke selv klare at komme i bad eller handle ind, som borgeren plejede
- Borgere, hvor træning vurderes at kunne medvirke til at undgå vedvarende eller yderligere svækkelse og dermed forebygge at der opstår behov for øget hjælp, fx i form af personlig og praktisk hjælp
- Borgere, der ikke kan bringe funktionsevnen op med egen træningsindsats, eller hvor rehabilitering ikke dækker behovet
- Borgere, der ikke kan benytte andre træningstilbud.

- Borgeren skal endvidere kunne motiveres til aktivt at gøre en indsats for at genvinde og bevare færdigheder gennem fysiske, psykiske og kognitive færdigheder

Transport:

Som hovedregel skal borgeren selv transportere sig evt. ved Flextur med egenbetaling

Hvis borgeren ikke kan transportere sig selv, kan kørsel bevilges på baggrund af en individuel terapeutisk vurdering, som løbende evalueres ud fra borgerens fysiske og kognitive niveau.

Hyppighed og varighed:

- 1-3 gange ugentligt
- 1-2 timer pr. gang
- Foregår individuelt eller på hold
- Der vil løbende blive evalueret på træningsbehov og potentiale

Indhold i ydelserne:

Ydelserne kan indeholde:

- Start- og slutundersøgelse, præcisering og evaluering af mål, udarbejdelse af træningsplan
- Fysisk træning
- Kognitiv træning
- ADL - træning (almindelig daglig levevis)
- Bassintræning
- Instruktion og vejledning i forebyggelse af funktionstab
- Råd og vejledning i forhold til kompenserende tiltag
- Råd og vejledning til pårørende og personale
- Introduktion til udslusningstilbud
- En kontinuerlig evaluering i forhold til den individuelle træningsplan

Hvor leveres ydelserne og af hvem?

Træningen foregår enten på træningscentret og/eller i borgerens eget hjem/nærmiljø.

Ydelserne leveres af fysio- og/eller ergoterapeuter, og eventuelt af træningsassistenter under vejledning/supervision af terapeuterne.

Hvad koster ydelsen for borgeren?

Ved genoptræning ifølge servicelovens § 86, stk.1. opkræves borgeren ikke betaling.

Kvalitetsstandard for vedligeholdende træning efter Serviceloven § 86 stk. 2.

Formål:

At vedligeholdende træning skal forhindre funktionstab og så vidt muligt at fastholde den hidtidige funktionsevne.

Den vedligeholdende træning skal forebygge, at der opstår behov for øget hjælp eller sygehusindlæggelse.

Mål:

Træningen tager udgangspunkt i et eller flere fastsatte mål, som evalueres løbende af borger og terapeut i et samarbejde. Træningen har til hensigt:

- At forhindre eller begrænse funktionstab
- At borgeren forbliver så selvhjulpnen som muligt
- At borgeren får viden og handlekompetencer til at kunne mestre sin hverdag så selvstændigt som muligt
- At borgeren får viden om kommunens og nærområdets forskellige tilbud og muligheder og understøttes i brugen af tilbuddene

Målgruppe:

§ 86, stk.2. vedligeholdende træning

- Tilbydes borgere i eget hjem og på ældrecentre
- Typisk ældre borgere, men kan også omfatte andre voksne
- Borgere med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer
- Borgere, der ikke har mulighed for at vedligeholde deres funktionsevne ved egen træningsindsats
- Borgere, der ikke kan benytte sig af andre træningstilbud fx i foreninger og lignende
- Borgere, hvor træningen vurderes at kunne afhjælpe væsentlige følger af den nedsatte fysiske eller psykiske funktionsevne
- Borgere, hvor træningen vurderes at kunne medvirke til at fastholde den hidtidige funktionsevne eller forhindre et funktionstab og dermed forebygge at der opstår behov for øget hjælp, eks i form af personlig pleje og praktisk hjælp

Transport:

Som hovedregel skal borgeren selv transportere sig evt. ved Flextur med egenbetaling.

Hvis borgeren ikke kan transportere sig selv, kan kørsel tilbydes på baggrund af en individuel terapeutisk vurdering, som løbende evalueres ud fra borgerens fysiske og kognitive niveau.

Hyppighed og varighed:

- 1-2 gange ugentligt
- 1-2 timer pr. gang
- Foregår individuelt eller på hold
- Der vil løbende blive evalueret på træningsbehov og potentiale

Indhold i ydelserne

Ydelserne kan indeholde:

- Start- og slutundersøgelse, præcisering og evaluering af mål, udarbejdelse af træningsplan
- Fysisk træning
- Kognitiv træning
- ADL - træning (almindelig daglig levevis)
- Instruktion og vejledning i forebyggelse af funktionstab
- Råd og vejledning i forhold til kompenserende tiltag
- Råd og vejledning til pårørende og personale
- Introduktion til udslusningstilbud
- En kontinuerlig evaluering i forhold til den individuelle træningsplan

Hvor leveres ydelserne og af hvem?

Træningen foregår enten på træningscentret og/eller i borgerens eget hjem/nærmiljø. Ydelserne leveres af fysio- og/eller ergoterapeuter, eventuelt af træningsassistenter under vejledning/supervision af terapeuterne.

Hvad koster ydelserne for borgeren?

Ved vedligeholdende træning ifølge servicelovens § 86. stk. 2. opkræves borgeren ikke betaling.